מהדורה למורה – הצביון הדתי ביישוב היהודי

- מטרה: תרגול מושגים, ציר זמן, דמויות, סיבה ותוצאה וניתוח מקור ביחידה "הצביון הדתי ביישוב היהודי".
- זמן מומלץ: 30 דקות
- מסלול: חנ״מ · חט״ב · תיכון
- הפעילות באתר: https://historia-et-hachadasha.sites.tab.bot/yechida-tzivyon.html

הנחיות להפעלה

- הדף מבוסס על תוכן עמוד היחידה באתר (מושגים, ציר זמן, דמויות, מקורות).
- לוודא: פולמוס השמיטה הראשון – תרמ״ט 1888–1889
- לוודא: הרב קוק עלה ליפו ב-1904
- לוודא: ייסוד 'הקיבוץ הדתי' – 1935; עלייה לקרקע של טירת צבי – 1937
- לוודא: שנות חייו של הרב יעקב מאיר 1856–1939
- לוודא: שמואל חיים לנדאו 1892–1928
- לוודא: מכתב הסטטוס קוו – יוני 1947, נוסח הסעיפים מעובד
- בגרסה זו: פחות פריטים, בנק מילים, אותיות גדולות. אפשר להקריא כל שאלה בקול.
- אין צורך במגבלת זמן; מומלץ לעבוד חלק אחר חלק.

מפתח תשובות

בוחרים תשובה

#	תשובה
1	ג – הקהילות היהודיות שחיו בארץ לפני העליות הציוניות, ברובן דתיות, בערי הקודש.
2	א – הציבור היהודי שהתיישב בארץ מ-1882 ואילך מתוך מטרה לבנות חיים לאומיים חדשים.
3	א – כספי תרומות מהתפוצות שחולקו לתושבי היישוב הישן, בעיקר ללומדי תורה.

משלימים מילה

#	תשובה
1	היתר המכירה
2	המזרחי
3	תורה ועבודה
4	אגודת ישראל

מי עשה מה?

#	תשובה
1	ב – הרב הראשי האשכנזי הראשון; גישה מקרבת לחלוצים
2	א – הרב הראשי הספרדי הראשון (הראשון לציון) מ-1921
3	ד – מייסד תנועת 'המזרחי'
4	ג – מהוגי 'הפועל המזרחי' ורעיון 'תורה ועבודה'

נכון או לא נכון

#	תשובה
1	נכון
2	לא נכון – השנה הנכונה: 1922
3	נכון
4	לא נכון – השנה הנכונה: 1912

מה קרה קודם?

#	תשובה
1	ראשית העלייה הראשונה והקמת המושבות הראשונות
2	שנת השמיטה תרס״ט–תר״ע; הרב קוק תומך ב'היתר המכירה'
3	נוסדת תנועת 'הפועל המזרחי' – 'תורה ועבודה'
4	מכתב הסטטוס קוו לאגודת ישראל

כותבים

#	תשובה
—	2–3 משפטים נכונים; שימוש במושג אחד לפחות.

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

הצביון הדתי ביישוב היהודי – דף תרגול

היום נתרגל את הנושא "הצביון הדתי ביישוב היהודי". קראו לאט, אפשר להיעזר בבנק המילים.

בנק מילים – אפשר להיעזר

אגודת ישראל | **המזרחי** | **היתר המכירה** | **תורה ועבודה**

חלק א' – בוחרים תשובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה פירוש המושג "היישוב הישן"?

(א) תנועה חרדית שנוסדה ב-1912 ולא הצטרפה להסתדרות הציונית.

(ב) מכירה סמלית של קרקע לנוכרי בשנת שמיטה כדי לאפשר עיבוד חקלאי.

(ג) הקהילות היהודיות שחיו בארץ לפני העליות הציוניות, ברובן דתיות, בערי הקודש.

2. מה פירוש המושג "היישוב החדש"?

(א) הציבור היהודי שהתיישב בארץ מ-1882 ואילך מתוך מטרה לבנות חיים לאומיים חדשים.

(ב) כספי תרומות מהתפוצות שחולקו לתושבי היישוב הישן, בעיקר ללומדי תורה.

(ג) המוסד הדתי העליון של היהודים בארץ, שהוקם ב-1921, עם רב ראשי אשכנזי וספרדי.

3. מה פירוש המושג "החלוקה"?

א כספי תרומות מהתפוצות שחולקו לתושבי היישוב הישן, בעיקר ללומדי תורה.

ב רשתות חינוך נפרדות ביישוב לפי השקפות: העובדים, הכללי, המזרחי והחרדי.

ג המוסד הדתי העליון של היהודים בארץ, שהוקם ב-1921, עם רב ראשי אשכנזי וספרדי.

חלק ב' – משלימים מילה

כתבו על הקו מילה מבנק המילים.

1. מכירה סמלית של קרקע לנוכרי בשנת שמיטה כדי לאפשר עיבוד חקלאי. ← ____

2. תנועת הציונות הדתית שנוסדה ב-1902. ← ____

3. סיסמת 'הפועל המזרחי' – שילוב שמירת מצוות עם עבודה ובניין הארץ. ← ____

4. תנועה חרדית שנוסדה ב-1912 ולא הצטרפה להסתדרות הציונית. ← ____

חלק ג' – מי עשה מה?

התאימו בין הדמות לתיאור.

#		אות	
1	הרב אברהם יצחק הכהן קוק	____	א. הרב הראשי הספרדי הראשון (הראשון לציון) מ-1921
2	הרב יעקב מאיר	____	ב. הרב הראשי האשכנזי הראשון; גישה מקרבת לחלוצים
3	הרב יצחק יעקב ריינס	____	ג. מהוגי 'הפועל המזרחי' ורעיון 'תורה ועבודה'

#		אות	
4	שמואל חיים לנדאו	____	ד. מייסד תנועת 'המזרחי'

חלק ד' – נכון או לא נכון

סמנו ✓ במשבצת הנכונה.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	לפני הציונות גרו בארץ יהודים דתיים ביישוב הישן.	◯	◯
2	בשנת 1904: נוסדת תנועת 'הפועל המזרחי' – 'תורה ועבודה'.	◯	◯
3	החלוצים בנו מושבות וקיבוצים חדשים.	◯	◯
4	בשנת 1921: נוסדת 'אגודת ישראל' בקטוביץ.	◯	◯

חלק ה' – מה קרה קודם?

מספרו 1, 2, 3, 4 לפי הסדר.

מספר	שלב
____	שנת השמיטה תרס"ט–תר"ע; הרב קוק תומך ב'היתר המכירה'
____	נוסדת תנועת 'הפועל המזרחי' – 'תורה ועבודה'
____	מכתב הסטטוס קוו לאגודת ישראל
____	ראשית העלייה הראשונה והקמת המושבות הראשונות

חלק ו' – כותבים

מה למדתם על "הצביון הדתי ביישוב היהודי"? כתבו 2–3 משפטים.

- אפשר להתחיל כך: "למדתי ש..."
- השתמשו במילה אחת מבנק המילים.

כרטיס יציאה

מילה חדשה שלמדתי:

דבר אחד שזכרתי מהיחידה:

איך הרגשתי? 😀 🙂 😐